بهناوی خودای بهخشنده و میهرهبان

نوسین و ئامادەكردنى : ياسا عزالدين غفور

Contents

1	بهناوی خودای بهخشنده و میهرهبان
4	پێشه کی
4	HTML چیپه ؟
	چۆن دەست بە كۆد نوسىن بكەين ؟
	تاگەخان TagsTags
	تايبەتمەنديەكان Attributes
	جیاوازیهک لهنیّوان ههرسیّ چهمکی تاگ و ئهتریبیوت و ئیلیمیّنت
	دیبا تاگهکان بناسین
	پەرەگراف ParagraphParagraph
	پ Formatting پیکخستن
	پيسته کان Lists
	نیستهان ۱۶۵۵ سنت
	ويَنه Image ڤيديوّ Video
	Iframe
	ت <u>نب</u> ینی Comment
28	هەردوو ئەتريبيوتى class و id
28	ينک
29	لینک کردنی CSS یاخود javascript لهگهن فایلی HTML
29	تاگی div
30	تاگی Span
30	- فۆپم Form
	31

ړمپ	يليميّنتهكانى فۆر
<input type=" "/>	33
<label></label>	36
ئەترىبيوتە≥انىInput	37
<textarea></td><td> 42</td></tr><tr><td><select></td><td> 43</td></tr><tr><td><button></td><td>44</td></tr><tr><td><datalist></td><td>44</td></tr><tr><td><fieldset> و <legend></td><td> 44</td></tr><tr><td>46</td><td>مينتا تاگ</td></tr></tbody></table></textarea>	

ييشهكي

ئهم کتیّبه پیّشکهشه به ههموو ئهو کهسانهی که بهدوای زانست و زانیاریدا دهگهریّن ، لهم کتیّبهدا سهرجهم تاگ و ئهتریبیوتهکانی HTML پوونکراوهتهوه به شیّوهیهک که گونجاو و یارمهتیدهربیّت بوّ ههموو ئهو کهسانهی که تازه دیّنه ناو دونیای ویّبهوه.

لهم کتیّبهدا ههولّدراوه که زمانیّکی کوردی ساده بهکاربهیّنریّت بهمهبهستی باشتر تیّگهشتن لیّی وه سهرجهم دهستهواژه زانستی و ستانداردهکان به زمانی ئینگلیزی نوسراوهتهوه لهپالّ هاو واتا کوردیهکهیدا که ئهتوانریّت لهکاتی بونی ههر نارونیهک له شیکردنهوهدا یان بوّ دهستکهوتنی زانیاری زیاتر به ئاسانی سیّرچی بوّ بکریّت که ئهمهش یهکیّکه له ریّگا ههره موّدیّرن و ئهکادیمیهکان بوّ فیّربون .

HTML چییه ؟

زمانێکی نیشانهکردنی Markup Language ستاندارده بۆ ئەو دۆکیۆمێنتانهی که دیزاین کراون بۆئەوەی له وێب پەیج یان وێبسایتهکاندا (کۆمهڵێک وێب پەیجی پێکەوە بەستراو) دەربکەوێت ، وە ئەم دۆکیۆمێنتانە ئەکرێت ھەر یەک لە (تێکست ، وێنه ، ڨیدیۆ ، لینک) لەخۆبگرێت.

HTML بنچینهی دروستکردنی ویّب پهیجه به شیّوهیهکی جیّگیر و نهگوّر Static webpage که دهتوانریّت پاڵپشتی بکریّت به زیادکردنی زمانهکانی تری وهکو CSS یان Java Script بوّی بهمهبهستی پیّدانی ستایل و روکاریّکی جوان بوّ ویّب پهیجهکه یاخود گوّرینی بوّ ویّب پهیجیّکی گوّراو Dynamic webpage که لیّرهدا ویّب پهیجهکهمان ناوهروّکهکهی بهپیّی ئهو داتایه ئهگوریّت که بوّی زیادهکهین که له لاپهرهکانی داهاتوودا باسی ستاتیک و داینامیک ویّب پهیج ئهکهین.

چۆن دەست بە كۆد نوسىن بكەين ؟

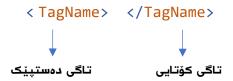
پیْش ئەوەی دەست بە كۆد نوسین بكەین پیْویستمان بە شتیْک ھەیە پیْی ئەوتریْت IDE كە بریتیە لە پرۆگرامیْک كە تایبەتە بە كۆد نوسین و سەرجەم ئەو كۆدانە لەخۆئەگریْت كە بەكاری دەھیْنین و تەنھا بە نوسینی چەن پیتیْک لە كۆدەكە خۆی بە شیْوەیەكی ئۆتۆماتیكی كۆدەكەمان بۆ تەواو ئەكات كە ئەمەش یارمەتیدەریْكی باشە بۆ كۆد نوسین و كاتمان بۆ ئەگەرپْنیْتەوە و بەدورمان ئەكات لە نوسینی كۆد بە شیْوەیەكی ھەلْە یان ھەلْەكردن لە سپیْل و نوسینی كۆدەكەدا. ئەمانەى خوارەوە ناوى كۆمەلْيك IDE بەناوبانگن كە كۆد نوسەكان بەكاريان دينن:

- Visual Studio Code .\
 - Sublime Text 3 .7
 - Light Table . "
 - ٤. NetBeans
 - ٥. ++ Notepad

تاگهکان Tags

سەرجەم كۆدەكانى HTML لە دوو بەشى سەرەكى پيڭكدين كە ئەوانيش كۆدى دەستپيّك و كۆدى كۆتايين كە پيّيان ئەوترىّ تاگەكان، تاگى كۆتايى ئاماژەيە بە كۆتايى ھاتنى فرمانى دياريكراو وە ھەردوو تاگى دەستپيّك و كۆتايى دەكەونە نيّوان ھەردوو نيشانەى گەورەتر و بچوكترەوە و لەنيّوان ئەم دەستپيّك و كۆتاييەدا تيّكستەكانمان دادەنيّين.

سينتاكس (شيوازي نوسين) ي تاگهكان بهم شيوهيه :

ليّرهوه بوّمان دهرهكهويّت كه جياوازي نيّوان تاگي دهستييّک و كوّتاييدا تهنها باكسلاش (/) يّكه .

تايبەتمەنديەكان Attributes

هەر تاگیّکی HTML کۆمەلیّک تایبەتمەندی خۆی هەیە کە ئەتوانیت لە رِیّگەیەوە گۆړانکاری بەسەر شیّوەی دۆکیومیّنتەکەتدا بیّنیت ، بۆ نمونە ئەو تاگانەی بەرپرسن لە دانانی تیّکست لەناو دۆکیومیّنەکەتدا ئەتوانیت لە رِیّگەی تایبەتمەندیەوە رەنگ یاخود شویّن بگۆریت و ئەو تاگانەشی کە پەیوەندیان بە دانانی ویّنەوە ھەیە ئەتوانیت لە رِیْگەی تایبەتمەندیەکانیەوە دریّژی و پانی ویّنەکە بگۆریت کە دواتر لەگەل ھەر تاگیّکدا تایبەتمەندیەکانی ئەخەینە روو، وە شویّنی دیاریکردنی ئەم تایبەتمەندیانە ئەکەویّتە ناو تاگی دەستپیّکەوە .

سينتاكسي نوسيني تايبهتمهنديهكه بهم شيّوهيه:

ئەتوانریّت لە یەک تاگدا زیاد لە تایبەتمەندیەک بنوسین بۆ نمونە ئەگەر تاگیّکمان ھەبوو بەرپرس بوو لە دانانی ویّنه ئەتوانین ھەردوو تایبەتمەندی دریّژی و پانی بۆ دیاریکەین ، وەک :

```
<img src="tree.png" Hight="300" width="350">
```

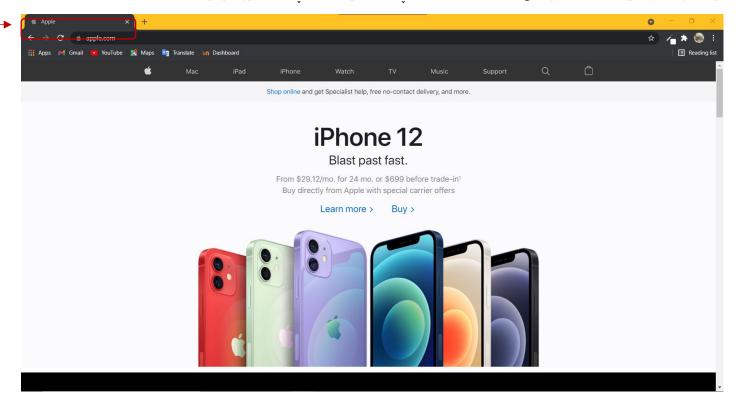
سترهکچهری HTML

```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <head>
4 <title></title>
5 </head>
6 <body>
7 </body>
8 </html>
```

ئەمەى كە لە سەرەوە دەبىنىن بريتيە لە سترەكچەر ياخود شێوەى بنچينەيى HTML كە پێكدێت لە ؛ بەشى سەرەكەى كە ئەوانىش :

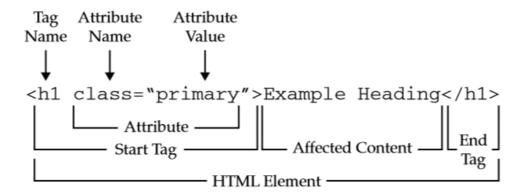
- ۱. بەشى سەرەوە كە نوسراوە <DOCTYPE html!> ، ئەم تاگە ھەڵەسێت بە ناساندنى دۆكيومێنتەكەمان بەوەى كە ئەمە دۆكيومێنتێكى HTML ە وە براوسەرەكان(ئەو پرۆگرامانەى كە لەڕێگەيەوە ئەتوانين بەدواى وێبسايتەكاندا بگەڕێين وەكو Google chrome,opera,Internet explorer) لەكاتى لۆدكردنى دۆكيومێنتەكەدا ئەيناسنەوە و رەنى ئەكەن .
- ۲. لهدوای ئهو تاگی دهستپیّک و کوّتایی HTML مان ههیه که سهرجهم تاگهکانی تر لیّرهدا دهنوسریّن ، ئهگهر ههر تاگیّک لهدهرهوهی تاگی کوّتایی HTML بنوسریّت ئهگهر دروستیش بیّت رهن نابیّت .
- ۳. لەناو تاگى دەستپێكى HTML دا بەشێك جيا دەبێتەوە كە ئەويش تاگى <head> ە ، لە نێوان تاگى دەستپێك و كۆتايى <head> دا ئەو تاگانەى كە ئەنوسرێن ھيچيان دەرناكەون بێجگە لە تاگى <title> بەڵكو لێرەدا مێتا تاگەكان و لينكەكان چالاك ئەكرێن كە لە لاپەرەكانى داھاتودا باسدەكرێن.
- بەشى كۆتاييمان بريتيه له تاگى <body> وه سەرجەم ئەو تاگانەى كە ئەكەونە نێوان ھەردوو تاگى دەستپێك و كۆتايى</body> دەردەكەون.

لپرهدا به نموونهیهک ههردوو بهشی <body> و <head> رووندهکهینهوه له روکاری ویبسایتیکدا:

ههموو ئهوهی که ئهیبینین لهم ویبسایتهدا بهو کوّدانه دروستکراوه که لهناو ههردوو تاگی سهرهتا و کوّتایی <body> دا نوسراوه تاکه شتیک که دهرکهوتوه ولهناو تاگی <body> دا نهبیّت تایتلّی ویّب پهیجهکهیه که به لاکیّشهیهکی سور جیاکراوهتهوه و ئهو نوسینهی که دهرکهوتوه لهنیّوان ههردوو تاگی <title> که ئهم تاگه ئهکهویّته نیّوان ههردوو تاگی <head> ، بوّ باشتر تیّگهشتن بگهریّرهوه بوّ ویّنهی کوّدهکهی سهرهوه.

جياوازيهک لهنيوان ههرسي چهمکي تاگ و ئهتريبيوت و ئيليمينت

بۆ بەرچاو روونی خوێنەرانی ئازیز به باشم زانی پێش ئەوەی دەست بكەم بە باسكردنی يەک بە يەکی تاگەکان ، باشتر وايە ئاشنای ناوە زانستيەكانی ئەو بەشانە بېين كە مامەلەی لەگەلدا دەكەين.

ئەگەر سەيرێكى وێنه ڕونكردنەوەييەكەى سەرەوە بكەين ئەبينين كە دوو شت ئاشنان پێمان وە پێشتر باسمان كردوون ئەوانيش تاگى دەستپێک و كۆتايين ، ئەوەى لێرەدا نوێيە ئەو بەشەيە كە دەكەوێتە نێوان ھەردوو تاگى دەستپێک و كۆتاييدا كە پێى ئەوترێت ناوەرۆک ياخود Content كە ئەمەش ئەو بەشەيە كە لە وێب پەيجەكەماندا دەردەكەوێت.

وه پێشتریش باسی ئەتریبیوتەکانمان کرد کە بریتین لە تایبەتمەندێتی تاگەکانمان، وە ئێستا بە شێوەیەکی وردتر باسی ئەکەین ئەویش بە دابەشکردنی بۆ دوو بەش کە پێیان ئەوترێت ئەتریبیوت و ئەتریبیوت ڤاڵیو .

ئەترىبپوت : بريتپە لە ناساندنى جۆرى تاپبەتمەندىتى تاگەكەمان.

ئەترىبيوت ڤاڵيو: بريتيە لە نرخى تايبەتمەنديْتيەكەمان.

وه له كۆتايىدا به هەموو ئەمانە بەيەكەوە ئەوترىن ئىلىمىنىت واتە لە تاگى دەستېىكەوە تا تاگى كۆتايى ھەمان تاگ ئەوترىن ئىلىمىنت.

با تاگهکان بناسین

سەردێڕەكان Headings

ئەم تاگانە بەكاردیّن بۆ زیادكردنی سەردیّر بۆ ویّبسایتەكانمان ، ئەم تاگانە ژمارەیان شەش تاگە كە بەپیّی گرنگیان پیز كراون لە يەكەوە بۆ شەش وە ھەتاوەكو ژمارەكە بچوكتر بیّت ئەوا فۆنتەكەی گەورەترە و گرنگترە .

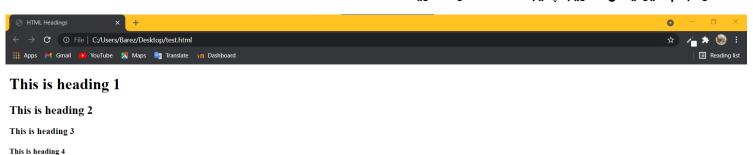
سينتاكس (شيّوهي نوسين)ي ئهم تاگه بهم شيّوهيه :

<Hn></Hn>

n ئاماژهیه بۆ ژمارهی گۆراو که لیرهدا ئەتوانین لەجیگهی n ژماره یهک تا شهش دابنیین بهم شیوازهی خوارهوه:

```
Headings.html
    <!DOCTYPE html>
    <html>
    <head>
             <title>HTML Headings</title>
    </head>
    <body>
         <h1>This is heading 1</h1>
         <h2>This is heading 2</h2>
9
         <h3>This is heading 3</h3>
         <h4>This is heading 4</h4>
10
         <h5>This is heading 5</h5>
11
         <h6>This is heading 6</h6>
12
   </body>
13
    </html>
14
```

وه بهم شيّوهيهش له ويّب پهيجهكهماندا دهردهكهويّت:

This is heading 5

تێبینی : ئەم تاگانە تەنھا بۆ دانانی سەردێڕ بەكاردێت ، ئەگەر بمانەوێت ھەر تێکستێکی تر گەورە دەركەوێت بێجگە لە سەردێرەكان ئەوا نابێت تاگی سەردێرەكان بەكاربھێنین بەڵكو ئەبێت بە css گەورەی بكەین.

پەرەگراف Paragraph

ئەم تاگە بەكاردێت بۆ زيادكردنى پەرەگراف بۆ وێب پەيجەكەمان ، ئەم پەرەگراڧانە بەكاردێن بۆ زيادكردنى تێكست بۆ وێب پەيجەكانمان وە سايز و شێوەى ئەم تێكستانە گەورە نين چونكە بۆ نوسينى ئاسايى بەكاردێن وەكو ئەو نوسينانەى كە لەژێر سەردێړەكاندا دەنوسرێت ياخود ئەو نوسينانەى لەپال وێنەيەكدا دەنوسرێن بۆ ڕونكردنەوە .

سينتاكس (شيوهي نوسين)ي ئهم تاگه بهم شيوهيه :

<P></P>

با ئەم تاگە بەكارېھێنين لەگەل تاگى <H1> دا بۆ ئەوەي جياوازيەكەيان بېينين :

وه بهم شيّوهيهش له ويّب پهيجهكهماندا دهردهكهويّت:

This is a Heading

This is a Paragraph

ریکخستن Formatting

وهكو ههموو جوّره تيْكستيْكي ديكه ، ئينمهش له HTML دا پينويستمان به ريْكخستني تيْكستهكانمان ههيه .

لهوانهیه له ههندیّک شویّندا وا پیّویست بکات که تیّکستهکهمان توّخ بیّت یاخود هیّلّی بهژیّردا هاتبیّت ، بوّ ئهم مهبهستهش کوّمهلّیّک تاگی تایبهتمان ههیه که ئهم ئیشانهمان بوّ ئهکهن وه وکو ههموو تاگیّکی تر ئهم تاگانهش له تاگی دهستپیّک و کوّتایی پیّکدیّن و ئهو وشه یاخود ئهو دیّرهی که ئهمانهویّت رِیّکخستنی بوّ بکهین دهیخهینه ناو بهشی کوّنتیّنت(نیّوان ههردوو تاگی سههرهتا و کوّتایی) تاگی دیاریکراو.

ئەم خشتەي خوارەوە تاگەكانى فۆرمات كردن روندەكاتەوە:

تاگ	تايبهتماندى
	بۆ تۆخ (bold) كردنى بەشى دياريكراو
	بۆ تۆخ (bold) كردنى بەشى دياريكراو
⟨i⟩	بۆ لاركردنەوەي بەشى دياريكراو
	بۆ لاركردنەوەي بەشى دياريكراو
<mark></mark>	بۆ دياريكردنى بەشى دياريكراو
<big></big>	بۆ گەورەكردنى بەشى دياريكراو
<small></small>	بۆ بچوككردنى بەشى دياريكراو
	بهشی دیاریکراو وهکو تیکستیکی سراوه دهردهکهویّت و خهتیّکی بهسهردا دیّت
<ins></ins>	بهشی دیاریکراو هیّلیّکی بهژیّردا دیّت
	بەشى دياريكراو وەكو توان دەردەكەويْت
	بەشى دياريكراو لەخوارەوەي پيت
	دەردەكەويْت
	(وەكو توان وايە بەس لە خوارەوە)

ئيستا ئەم تاگانە بەكاردەينىن :

وه بهم شێوهيهش له وێب پهيجهکهماندا دهردهکهوێت :

Welcome to HTML course book

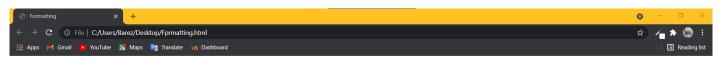
Test
Test
Test

لێرەدا بە ڕوونى جياوازيەكان دەبينين وە من تەنھا چەن تاگێكى كەمم بەكار ھێناوە بۆ ئەوەى بابەتەكە زۆر درێژ نەبێتەوە بەلام ئێوە وەكو ڕاھێنانێک لەلاى خۆتانەوە ھەموو تاگەكان تاقيبكەنەوە.

دوو تاگی تری گرنگمان هەیە كە بەكاردیْن بۆ جوانتركردنی ویْب پەیجەكانمان وە ئەم دوو تاگە تەنھا تاگی دەستپیّکیان هەیە و تاگی كۆتاییان نیە ئەوانیش تاگەكانی خbr> وخhr> ن .

۱. تاگی
 بهکاردیّت بو نهوهی یهک دیّر بیّینه خوارهوه بهم شیّوهیه :

وه بهم شێوهپهش له وێب پهپچهکهماندا دهردهکهوێت :

Welcome to Kurdistan

۲. تاگی <hr> بهکاردیْت بۆ دروستکردنی راستههیٚڵیکی ئاسۆیی وه کۆمهڵیٚک ئەتریبیوتی ههیه که ئهوانیش:

- Width بەكاردىنت بۆ ديارىكردنى پانى راستەھىللەكە بە يەكەى پىكسل px يان بە رىزۋەى سەدى%.
- Size بهکاردیّت بو دیاریکردنی پانی رِاستههیّلْهکه به یهکهی پیکسل px یان به رِیْژهی سهدی%.
- Right به کاردیت بو دیاریکردنی شوینی راسته یله که وه ۳ نرخی ههیه نه وانیش لای راست Right ،
 لای چهپ Left ،

كۆدەكەمان بەم شيوەيە بەكاردەھينين:

وه بهم شيوهيهش له ويب پهيجهكهماندا دهردهكهويت:

تێبینی : زۆربەی ئەتریبیوتەكان بۆ زۆربەی تاگەكان ئەبن ، ئەگەر سەیری نمونەكەی سەرەوە بكەین ئەتریبیوتی align مان بۆ تاگى <H1> بەكارھێناوە و تێكستەكەمان ھاتوەتە ناوەراستى وێب پەیجەكەمان.

ليستهكان Lists

لىستەكان بەكاردێن بۆ ڕيزكردنى زانياريەكان ، بەشێوەيەكى گشتى سێ جۆر لىستمان ھەيە كە ھەر يەكێكيان تايبەتمەندى خۆيانيان ھەيە.

۱. لیسته ریزکراوهکان :

ئەم لىستانە ريزكراون بەپيى ژمارە ، پيتى رۆمانى ، پيتى كەپيتەن ، پيتى سمۆن.

سینتاکس (شیّوهی نوسین)ی ئهم تاگه بهم شیّوهیه :

ليّرهدا تاگى < 01> ئاماژەيە بۆ لىستە يزكراوەكەمان ، وە داتاكانمان لەنيّوان تاگى دەستېيّک و كۆتايى < 1i> دەنووسين وە چەند داتامان ھەبيّت ئەبىّت ئەوەنە تاگى < 1i> مان ھەبيّت.

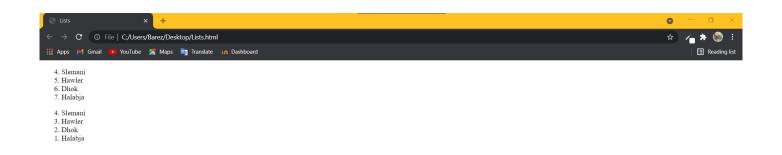
لەناو تاگى <01> دا سى ئەترىبيوتمان ھەيە كە ئەوانىش:

ئەترىبيوت	نرخ	بهکارهیّنان
Type	1	بۆ ريزكردنى داتاكان بە ژمارە
• .	Α	بۆ ریزکردنی داتاکان به پیتی کهپیتهل
	a	بۆ پیزکردنی داتاکان به پیتی سمۆل
	T	بۆ ريزكردنى داتاكان بە ژمارەي رۆمانى كەپيتەل
	i	بۆ پیزکردنی داتاکان به ژمارهی پۆمانی سمۆل
Start	Number	ليرهدا ئهو ژماره ئەنوسىت كە ئەتەويت ژماردنەكە
		لەويۆە دەستپيبكات
reversed		بۆ ھەڭگەراندنەوەي ژمارەكانە ، ئەگەر
		لیستهکهمان له ژماره ۱ تا ۵ ریزکرابیّت بههوّی
		بهكارهيّناني ئهم ئهتريبيوته ژمارهكانمان
		پێچەوانە دەبێتەوە و لە
		۵ بۆ۱ ژمارەكانمان بۆ ريزەكات

با به نمونهیهک کودهکانمان روون بکهینهوه:

```
∢▶
  Lists.html
   <!DOCTYPE html>
   <html>
   <head>
     <title>Lists</title>
   </head>
   <body>
     Slemani
        Hawler
        Dhok
10
11
        Halabja
12
     13
     14
        Slemani
15
16
        Hawler
17
        Dhok
        Halabja
18
19
     </body>
20
   </html>
21
```

وه بهم شيوهيهش له ويب پهيجهكهماندا دهردهكهويت:

۲. لیسته ریزنهکراوهکان:

جیاوازی ئهم لیسته و لیستهکهی پیشوو ئهوهیه ئهم جۆرهیان ریزنهکراوه واته بههیچ جۆریّک ژماره و پیت بهکارنایهت بهلّکو شیّوه ئهندازهییهکان بهکاردیّن و ههمووشیان هاوشیّوهن .

سينتاكس (شيّوهي نوسين)ي ئهم تاگه بهم شيّوهيه :

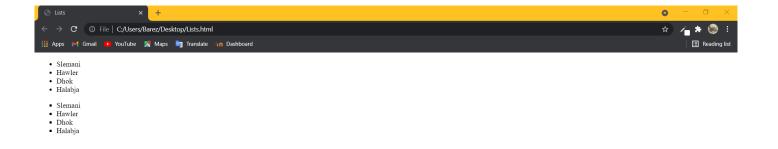
ئەم لىستە يەك ئەترىبيوتى ھەيە ئەويش :

ئەترىبيوت	نرخ	بهکارهیّنان
Туре	Circle Disc Square Triangle	بۆ پیزکردنی داتاکان بەشێوەی بازنەی ناو بۆش بۆ پیزکردنی داتاکان بەشێوەی بازنەی ناو پپ بۆ پیزکردنی داتاکان بەشێوەی چوارگۆشە بۆ پیزکردنی داتاکان بەشێوەی سێگؤشە

با به نمونهیهک کودهکانمان روون بکهینهوه:

```
Lists.html
   <!DOCTYPE html>
     <title>Lists</title>
   </head>
     Slemani
       Hawler
10
       Dhok
11
        Halabja
12
     13
     Slemani
15
       Hawler
        <1i>Dhok</1i>
17
        Halabja
     </body>
21
   </html>
```

وه بهم شيّوهيهش له ويب پهيجهكهماندا دهردهكهويت:

٣. ليستى پيناسهكان:

ئەم لىستە بەكاردىت بۆ پىناسەكردنى بابەتىيىكى دىارىكراو.

سينتاكس (شيّوهي نوسين)ي ئهم تاگه بهم شيّوهيه :

```
<dl>
<dt></dt>
<dd></dt>
<dd></dd>
```

له نێوان هەردوو تاگى دەستپێک و کۆتايى <dt> دا وشەى پێناسەكراو دەنوسرێت و لەنێوان هەردوو تاگى دەستپێک و کۆتايى <dd> دا پێناسەكە دەنوسرێت.

با به نمونهیهک کودهکانمان روون بکهینهوه :

وه بهم شيّوهيهش له ويّب پهيجهكهماندا دهردهكهويّت:

خشته Table

ئەم تاگە بەكاردىنت بۆ دروستكردنى خشتەيەك ، ئەم خشتەيەش وەكو ھەموو خشتەيەكى تر پىكدىنت لە كۆمەلىنك ريز وە ھەر ريزىك پىكدىنت لە كۆمەلىنك خانە وە داتاكان لەناو خانەكاندا داخل دەكرىن ، لە قۇناغىكى ترى پىگەشتووى زانستى گەشەپىدانى وىبدا كاتىك كە مامەلە لەگەل داتابەيسىكدا دەكەين ئەتوانىن داتابەيسەكە ببەستىنەوە بە خشتەكەمانەوە بەلام لىرەدا ئاماژەي يىننادەين.

سينتاكس (شيوهى نوسين)ى ئهم تاگه بهم شيوهيه :

وهکو له سهرهوه ئاماژهمان پیدا ههر خشتهیهک پیکدیت له کوّمهنیک ریزکه به تاگی ئاماژهی پیدراوه، لهناو ههر ریزکه به تاگی زیاددهکهین بوّ نیّوانی پیزیّکدا پیّویستمان به کوّمهنیّک خانه ههیه وه بوّ دروستکردنی ههر خانهیهک تاگیّکی زیاددهکهین بوّ نیّوانی ههردوو تاگی سهرهتا و کوّتایی ههردوو تاگی سهرهتا و کوّتایی وه نهم کرداره دوباره دهکهینهوه بوّ ههموو ریزهکانی تر.

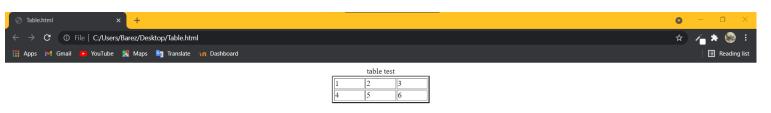
وه تاگى <caption> به کاردیّت بۆ زیاد کردنی ناونیشان بۆ خشته که مان وه ئه م تاگه ئاره زوومه ندانه یه ئه توانریّت به کاربه هیّنریّت.

تاگیکی ترمان هەیە پیّی ئەوتریّت کە لەشویّنی تاگی بەکاردیّت لە یەکەم ریزدا کە وادەکات تیّکستەکەمان تۆخ بیّت وە بەکارهیّنانی ئەم تاگەش ئارەزوومەندانەیە.

با به نمونهیهک کودهکانمان روون بکهینهوه:

```
∢▶
  Table.html
   <!DOCTYPE html>
   <html>
   <head>
     <title></title>
   </head>
 6
   <body >
     <caption>table test</caption>
        1
10
11
           2
12
          3
13
        14
15
        >
16
          4
17
           5
18
          6
19
        20
   </body>
21
   </html>
22
```

وه بهم شيّوهيهش له ويّب يهيجهكهماندا دهردهكهويّت:

ئەترىبيوتەكان:

ئەترىبيوت	نرخ	بهكارهيّنان
Border	Number	هەتا ژمارەكە گەورەتر بيت چوارچيۆەى خشتەكەمان تۆختر ئەبيت
align	Right Left Center justify	تیْکستهکهمان لهلای راستی خانهکه ئهنوسریْت تیْکستهکهمان لهلای چهپی خانهکه ئهنوسریْت تیْکستهکهمان له ناوهراستی خانهکه ئهنوسریْت تیْکستهکهمان به رِیْکخراوی ئهنوسریْت
Valign	Top Center bottom	تێکستهکهمان لهبهشی سهرهوهی خانهکه ئهنوسرێت تێکستهکهمان لهبهشی ناوهراستی خانهکه ئهنوسرێت تێکستهکهمان لهبهشی خوارهوهی خانهکه ئهنوسرێت
Colspan	Number	چەن ژمارە بنوسىت ئەوەنە خانەى ھەمان ريزئەلكينينت بەيەكەوە
rowspan	number	چەن ژمارە بنوسىت ئەوەنە ريزئەلكينينت بەيەكەوە
bgcolor	Color name rgb(x,x,x) #hexcode	به نوسینی ناوی رِهنگهکه باگراوندی خشتهکهمان ئهکات بهو رِهنگه به نوسینی کوّدی rgb باگراوندی خشتهکهمان ئهکات بهو رِهنگه به نوسینی کوّدی hex باگراوندی خشتهکهمان ئهکات بهو رِهنگه

وه ئەتوانىن زۆربەي ئەترىبىوتەكانى تر بەكاربىنىن وەكو width و dhight و زۆرى ترىش.

لەم وينەدا align و valign پووندەكەينەوە:

Horizondal Align (Align)

Left	Right	Center

Vertical Align (VAlign)

Тор	Bottom	Middle	
	Bottom	Middle	

وه لهم ويّنانهدا rowspan و colspan رووندهكهينهوه:

نمونه لهسهر Rowspan :

```
∢▶
  Table.html
   <!DOCTYPE html>
   <html>
   <head>
     <title></title>
   </head>
     9
        Month
        Savings
10
        Savings for holiday!
11
12
       13
       January
14
15
        $100
        $50
17
       18
       19
        February
        $80
20
21
       22
23
   </body>
   </html>
24
```

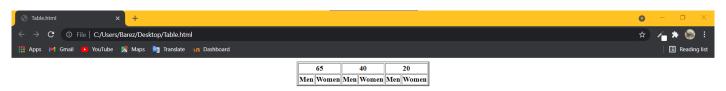
ئەنجام :

نمونه لهسهر colspan :

```
Table.html
  <!DOCTYPE html>
  <html>
    <title></title>
  </head>
    65
        40
10
        20
11
12
      13
      14
        Men
15
        Women
        Men
16
        Women
17
18
        Men
19
        Women
      20
21
    </body>
22
  </html>
23
```

ئەنجام :

وينه Image

وەكو لە دەستپێكى كتێبەكەدا ئاماژەمان پێدا وێب سايتەكان ھەموو ڕەگەزەكانى ميديايى وەكو تێكست و وێنه و ڤيديۆ و ئەنيمەيشن لەخۆدەگرن وە تاگێكمان ھەيە بەناوى كە ھەڵدەستێت بە زيادكردن و دانانى وێنە بۆ وێب سايتەكەمان .

سینتاکس (شیّوهی نوسین)ی نهم تاگه بهم شیّوهیه :

```
<img src=" ">
```

وەكو دەبىنىن كە تاگى تەنھا تاگى دەستپێكى ھەيە و تاگى كۆتايى نيە ، وە ئەترىبيوتێكى جێگيرى ھەيە كە بريتيە لە " "=Src="

ئەم ئەترىبىوتە ھەڭدەستىت بە دىارىكردنى سەرچاوەى وينەكە بۆ براوسەرەكانمان كە ئەمەش دوو جۆرى ھەيە :

۱. ئهگهر ئهو وینهیهی که ئهمانهویّت لهناو ویّب پهیجهکهماندا دهربکهویّت له ئینتهرنیّتهوه بیهیّنین ئهوا کلیکی لای راست لهسهر ویّنهکه دهکهین دهستهواژهی (copy image adress) ههلّدهبژیّرین و دهگهریّینهوه ناو فایلی HTML هکهمان و لهناو تاگی و لهناو ئهتریبیوتی " "Src=" لینکه کوّییکراوهکامن دادهنیّین.

۲. ئەگەر ئەو وێنەيەى كە ئەمانەوێت لەناو وێب پەيجەكەماندا دەربكەوێت لەناو كۆمپيوتەرەكەى خۆماندا بوو ئەوا بە سێ شێواز وێنەكە ئەپلۆد دەكەين:

ئهگەر وينهكە لەناو ھەمان فۆلدەردا بوو كە فايلى HTML ەكەن تيدايە ئەوا تەنھا ناوى فايلى وينهكە لەناو
 ئەتريبيوتى " "=Src ئەنوسىن ئىنجا دۆتىك دائەنىن و ئىكستىنشنى فايلەكە ئەنوسىن.

```
نمونه : <img src="image1.png">
```

ئەگەر لەناو ئەو فۆلدەرەى كە فايلى HTML ەكەى تيايە فۆلدەرىكى تر ھەبوو كە وينەكەى تيابىت ئەوا ھەمان
 رىكارى پىشوو ئەگرىنە بەر بەلام پىش ئەوەى ناوى فايلى وينەكە بنوسىن (/.) زياددەكەين.

```
نمونه : src="./image1.png">
```

 ئەگەر وينەكە لە دەرەوەى ئەو فۆلدەرەبوو كە فايلى HTML ەكەى تيايە ئەوا تەنھا يەك دۆت بۆ نمونەكەى سەرەوە زياد دەكەين.

```
img src="../image1.png "> : نمونه :
```

وه ئەتوانین لەرپیْگەی ئەتریبیوتەکانی width و hight و border ەوە دەستکاری دریْژی و پانی و چوارچیۆوەی ویّنەکە بکەین.

قىدىۆ Video

هەر وەكو چۆن ئەمانتوانى ويْنە لەناو ويْب پەيجەكەماندا دابنيّين بەھامن شيّوە دەتوانين ڤيديۆش دابنيّين وە تاگيّكى تايبەتمان ھەيە كە ەلْدەستيّت بە دانانى ڤيديۆ بۆ ويْب پەيجەكەمان ئەويش تاگى <video> يە.

سینتاکس (شیّوهی نوسین)ی نهم تاگه بهم شیّوهیه :

لەناو تاگى <<mark>vid</mark>eo> دا تاگێکمان هەيە بەناوى <<mark>sourse</mark>> ، ئەم تاگە بەرپرسە لە دياريکردنى شوێنى ڤيديۆكەمان بۆ براوسەرەكە.

ئەترىبىوتى " "SrC=" لە تاگى < img> باسمانكردوە كە چۆن بەكاردىت تەنھا جىاوازى ئەوەيە كە ئىكستىنشنى وينە (png , jpg) بوو بەلام ئىكستىنشنى قىدىق (mp4 , ogg , webm) ە ، وە تەنھا ئەو سى حالەتەى پىشوو بەكاردىنىن كە قىدىقكەمان لەناو كۆمپيوتەرەكەماندايە وە ئەو حالەتەى كە قىدىقلەمان لەناو ئىنتەرنىتدايە لەبابەتى iframe باسى دەكەين.

```
وه لهناو ئهتريبيوتي " =Src=" دهنووسين (video/extention)
```

باشتر وایه ههر سهرهتا لهناو تاگی دهستپیّکی <<mark>vide</mark>o> دریّژی و پانیهکهمان دیاریبکهین وه ههر لهناو تاگی دهستپیّکدا سیّ ئهتریبیوتمان ههیه که ئهوانیش:

- Control : به کاردیّت بۆ زیاد کردنی ئامرازه کانی کۆنترۆلکردنی قیدیۆ وه کو وهستان و دهستپیّکردن و زیاد کردن و که مکردنی دهنگ.
 - Autoplay : به کاردیت بق ئیشپیکردنی قیدیقکه مان به شیوه یه کی خود کارانه.
 - Muted : وا له ڤيديوٚكهمان دەكات كه لهكاتى دەستپێكردندا دەنگى نەبێت و بهكارهێنهر خوٚى دەنگەكەى زيادبكات.

Iframe

زۆرجار روداوێکی نوێ دێته ئاراوه یان ئەتەوێ بەشێک بۆ وێب پەیجەکەت زیادبکەیت بەلام ناتەوێت کاتێکی زۆر بکوژیت بەوەی وێب پەیجێکی کامڵ دروستبکەیت یاخود ئەتەوێت ئاماژه بۆ وێب پەیجێکی دەرەکی بکەیت بە سەرچاوە بۆ زانیاریەکانی وێب پەیجەکەی خۆت ، بۆ ئەم مەبەستەش ئەتوانیت تاگی<iframe> بەکاربێنیت .

سينتاكس (شيومي نوسين)ي ئهم تاگه بهم شيوهيه :

لەناو ئەترىبيوتى "Src="url دا لىنكى ئەو ويْب پەيجە دەرەكيە دادەنيْين كە ئەمانەويْت لەناو ويْب پەيجەكەى خۆماندا دەربكەويْت بەلام باشتر وايە ئەترىبيوتەكانى دىارىكردنى دريْژى و پانىش بەكاربھيْنىت لەگەل ئەم تاگەدا.

زۆربەی ویبسایتەکان و وەکو نمونەیەکیش ویبسایتی یوتیوب ، لەبەشی شەیر share دا ئایکۆنیکی تیایە بەناوی embed کە پیکدیّت لە تاگیّکی خاروە بەو قیدیۆوە و ئەتوانیت لە ریْگەیەوە قیدیۆیەک لە یوتیوبەوە بەستیتەوە بە ویّب پەیجەکەتەوە بەبئ ئەوەی قیدیۆکەت ھەبیّت لەناو کۆمپیوتەرەکەتدا.

تيبيني Comment

يەكێكە لە گرنگترين شتەكانى ناو جيھانى پرۆگرامينگ و كۆد نوسين ، كە وێب سايتێک دروست دەكەين ، لەوانەيە لە ھەزارەھا دێڕ كۆد پێكبێت بەلام ئەو كاتەى كێشەيەك دروست ئەبێت و ئەتەوێت چاكى بكەيت ياخود ئەتەوێ شتێک زياد بكەيت ياخود گەشەپێدەرێكى وێب ئەيەوێت وێبسايتەكەت گەورە بكات.... چۆن خۆت يان گەشەپێدەرێک ئەتوانن بە ئاسانى لەو ھەموو كۆدە تێبگەنەوە ؟ چۆن بزانن لەكوێى وێب سايتەكەدان؟

بۆ ئەم مەبەستە شتێكمان ھەيە پێى ئەوترێ تێبينى ياخود comment ، لێرەدا تێبينى لەسەر كۆدەكەت ياخود لاينێكى كۆدەكەت ئەنوسىت ، وە ئەم تێبينيە تەنھا بۆ بەرچاو روونى خۆتە و لە وێب پەيجەكاندا دەرناكەوێ.

سینتاکس (شیّوهی نوسین)ی ئهم تاگه بهم شیّوهیه :

ئەو تێبینیەی ئەمانەوێت بینوسین لە شوێنی ئەو text ەدا دەپنوسین .

هەردوو ئەترىبيوتى class و

ئێمه کاتێک که وێبسایتێک دروست دهکهین لهوانهیه ههزار تاگی یاخود <h1> یان ههر تاگێکی دیکه بهکاربهێنین ، بهڵام بهپێی شوێن و بابهتهکه ههنذێکیمان له ناوهڕاستدا دهوێ و ههندێکی به ڕهنگێکی جیاواز و ههر تایبهتمهندیهک که شوێنهکهی بیخوازێت .

بۆ ئەم مەبەستەش ئەترىبىوتىكمان ھەيە بەناوى Class كە ناوىكى بۆ كلاسى تاگەكەمان دادەنىين ، دواتر لە پەرەى css يان javascript ئەو كلاسە بانگ دەكەينەوە و ستايل و فەنكشنى تايبەتيان دەدەينى ، وە ئەگەر كۆمەلىكى تاگمان ھەبوو كە ھەمان كلاسيان ھەبى و بمانەوى يەكىك لەو تاگانە تايبەتتر بكەين و لە پەرەى css يان javascript ستايل ياخود فەنكشنىكى بدەينى ئەوا ئەترىبيوتى id لەپال ئەترىبيوتى Class ەكە بەكاردەھىنىن ياخود ئەتوانىن ھەر لە سەرەتاوە لەجياتى ئەترىبيوتى Class ئەترىبيوتى id بەكاربھىنىن.

لينک

ئەتوانىن لىنك لەناو ويْبسايتەكەماندا دابنيْين كە لىنك لەخۆيدا ھۆكاريْكى پەيوەنديە لەنيْوان ويْب پەيجەكاندا ياخود رۆشتن بۆ ويْب پەيجيْكى دياريكراو بۆ ئەم مەبەستەش تاگىْكمان ھەيە بەناوى <٥>.

سینتاکس (شیّوهی نوسین)ی نهم تاگه بهم شیّوهیه :

link text

له شویّنی ur دا لینکی ویّب پهیجی دیاریکراو دادهنیّین که نُهمهش دوو ریّگهی ههیه :

۱. ئەگەر ویّب پەیجەكە يەكیّک بوو لە ویّب پەیجەكانى خۆمان ئەوان ناوى فایلى html ى دیاریکراو دەنوسین لەگەل پاشگرى دۆت html

link text : نمونه :

۲. ئەگەر ویْب پەیجیّکی ناو ئینتەرنیّت بیّت ئەوا لینکەکەی کۆپی دەکەین و لەشویّنی url دایدەنیّین.

وه ههر تنكستنک لهنیوان همردوو تاگی دهستینک و كوتایی <٥> دابنیین ئهوا وهکو لینک دهردهکهویت له ویب پهیجهکهماندا.

click here : نمونه :

<u>click here</u> : ئەنجام

لینک کردنی css یاخود javascript لهگهن فایلی

HTML بهتهنها وهکو ئیسکه پهیکهری مروّق وایه بوّ ویّبسایت ، ئهم ئیسکه پهیکهره راسته بناغهیه بهلام پیویستی به ماسولکه ههیه بوّ ئهوهی جوان بیّت لیرهشدا css روّلی ماسولکه دهبینیّت بوّ ویّبسایت و جوانی پیّدهبهخشیّت ، ئهم ئیّسکه پهیکهر و ماسولکهیه پیّویستیان به جولّهیه بوّ ئهوهی بتوانن سودمان پیّبگهیهنن لیّرهشدا javascript جولّه به ویّبسایتهکهمان دهدات.

بۆ ئەم مەبەستەش تاگیکمان ھەيە بەناوى <link> كە لەناو ھەردوو تاگى دەستپیک و كۆتايى <head> دا دەنوسریت و لەرپیگەی ئەم تاگەوە ئەتوانین فایلە دەرەكیەكانی css و javascript بېەستینەوە بە فایلی HTML ەكەمانەوە.

سينتاكس (شيوهي نوسين)ي ئهم تاگه بهم شيوهيه :

```
<link rel="stylesheet" href="file name.css or .js">
```

لێرهدا دوو ئەترىبىوتمان ھەيە كە يەكێكيان بريتيە لە Pel كە ئەم ئەترىبىوتە جێگىرە و ناگۆڕێت ، ئەترىبىوتى دوەمىش بريتيە لە href كە لەناويدا ناوى فايلى css يان javascript ەكەمان دەنوسىن لەگەن ئێكستێنشنى CSS ـ يان .js

تاگی div

ئەم تاگە بریتیە لە تاگیْکی بەتال کە ھیچی تیْدانیە بەلام بەکاردیْت وەکو کۆنتەینەریْك یاخود وەکو بۆکسیْک کە کۆمەلیّك تاگی ھاوپەیوەندی لەناودا دادەنریْت و جیادەکریْنەوە لە تاگەکانی تر.

سينتاكس (شيّوهي نوسين)ي ئهم تاگه بهم شيّوهيه :

ئەكريْت چەندین تاگی <div> مان ھەبیْت لەناو یەكدا بەلام ئەبیّت ھەر یەكیْك لەو تاگانە ئەتریبیوتی كلاسی ھەبیّت بۆئەوەی بتوانین لە فایلی javascript یاخود css بتوانین مامەلە لەگەل خۆیان و تاگەكانی ناویاندا بكەین.

تاگی Span

ئەم تاگەش وەكو تاگى دىڤ وايە بەلام تاگى سپان بەكاردىنت بۆ ديارىكردنى بەشىكى ديارىكراو .

سينتاكس (شيّوهي نوسين)ي ئهم تاگه بهم شيّوهيه :

نمونه:

My mother has blue eyes.
نهنجام:

My mother has blue eyes

فۆرم Form

فۆپم بریتیه له ئەڵقەی پێکەوەبەستنی وێبسایت و داتابەیس ، تا ئێستا لەخۆتت پرسیوە کە وێبسایتێکت بەکارھێنابێت و چەن بۆکسێکی تیابوبێت و کە زانیاریەکانت پپکردبێتەوە لەخۆتت پرسیبێت ئەم زانیاریانە بۆکوێ ئەڕۆن ؟

ئەو زانياريانە لەرپنگەى فۆرمەوە ئەگوازرينەوە بۆ داتابەيسى ئەو ويْبسايتە ، وە فۆرم رۆڵێكى گرنگ دەبينيْت لە ويْبسايتەكانى تايبەت بە كرين و فرۆشتنى ئۆنلاين ياخود ئەدمين پانێڵى ويٚبسايتەكان يان ھەر جۆرە ويٚبسايتێک كە پێويستى بە داتا داخڵكردن ھەبێت.

سينتاكس (شيوهي نوسين)ي ئهم تاگه بهم شيوهيه :

وهکو له سینتاکسهکهی سهرهوهدا ئاماژهی پیکراوه لهنیوان ههردوو تاگی دهستپیک و کوّتایی فوّرِمدا چهند ئیلیمیّنتیّکمان ههیه که ههریهکیّکیان و تایبهتمهندی خوّیانیان ههیه .

ئەترىبيوتەكانى فۆرم

تاگى فۆرم كۆمەنىك ئەترىبىوتى تايبەتى ھەيە كە لەخوارەوە ئاماۋەيان پىدەدەين:

وەكو لە پێشودا ئاماژەمان پێكرد ئەركى فۆڕم كۆكردنەوەى زانياريەكانە و گواستنەوەيانە بۆ داتابەيس ، لە ڕێگەى ئەتريبيوتى action ەوە ئەو شوێنە دياريدەكەين كە ئەمانەوەێت زانياريەكانى بۆبچن .

نمونه:

ليّرهوه بوّمان دەردەكەويّت كە زانياريەكانمان دەگوازريّنەوە بوّ فايليّكى php بەناوى main .

target="value" .

كاتيْک كه فۆرِمهكه submit ئەكەين و زانياريەكان ئەنيْرين بۆ داتابەيسەكەمان ، لە داتابەيسەكەوە وەلامىْكمان بۆ يەتەوە كە ئەلىّت زانياريەكان گەيشتون ياخود نىْردراون وە شىۆوازى دەركەوتنى ئەم نامەيە ئەتريبيوتى target بۆمان دياريدەكات بەم جۆرە:

نرخ value	فرمان
_blank	وەلامەكە لە تابىكى نوى ياخود لە ويندۆيەكى نويدا پيشان دەدرنت
_self	وهلامهکه له ههمان تاب یان ویندوّدا پیشان دهدریّت
_parent	وهڵامهکه له چوارچیّوهی باوان دا پیشان دهدریّت
_top	وهڵامهکه له تهواوی body ویندوٚکهدا پیشان دهدریّت

method="get or post".

ئەترىبىوتى method بەكاردىّت بۆ دىارىكردنى رىّگاكانى ناردنى زانيارىەكان بۆ شويّنى مەبەست كە ئەويش دوو نرخى ھەيە get و post .

- Get : زانیاریهکان وهکو ئهوهی ههن و نوسراون بهبی هیچ گۆرانکاریهک تیایاندا دهنیردرین بو شوینی مهبهست.
- Post : زانیاریهکان دهگوردرین بو کود (واته تهشفیر دهکرین) ئینجا دهنیردرین بو شوینی مهبهست و لهویش
 کودهکان دهگوردرینه وه بو تیکستی ئاسایی ، لهمه وه بومان دهردهکه ویت میثه دی Post به کاردیت بو گواستنه وهی زانیاریه گرنگه کان وه ریگه یه کی پاریزراوه بو ناردنی زانیاریه کان و ههموو که سیک ناتوانیت زانیاریه کان ببینیت.

autocomplete="on or off".s

کاتیْک که فۆرمیّک دروست دهکهین و ئینپوتهکانی تایبهت به ناو یان ئیمهیل یان پاسوۆرد به پردهکهینهوه ئهتریبیوتی "autocomplete="on ههلّدهبژیّرین ئهوا زانیاریهکانمان سهیڤ دهبیّت و کاتیّک که پهیجهکهمان ریلوّد دهکهین و نویّی دهکهینهوه ، به کلیک کردنیّک له ئینپوتهکانمان ئهو وشهی که جاری پیّشوو نوسیبوت بوّت ئههیّنیّتهوه .

نمونه:

بۆشاييەكە پر بكەرەوە و پەيجەكە ريلۆد بكە

John
Azad
Hunar

ئەمە ئەو ناوانەيە كە جارەكانى پيشوو لە شوينى First name دا نوسراون.

وه ئهگهر بتهویّت ئهم خزمهتگوزاریه ناچالاک بکهیت ئهوا "autocomplete="off بکه .

ئىلىمينتەكانى فۆرم

لەناو تاگى فۆرمدا كۆمەنىڭ ئىلىمىنىتمان ھەيە كە ھەر يەكىك و تايبەتماندى خۆى ھەيە و ھەر يەكىكىان بۆ مەبەستىكى تايبەت بەكاردىت، بۆ ئەوەى براوسەرەكەمان بزانىت كە ئەو زانياريەى داخلى ئەكەين سەر بە كام ئىلىمىنىتە ،ئەتريبيوتىكمان ھەيە بەناوى " "=name وە بەھۆى ئەم ئەتريبيوتەوە ئىلىمىنىتە ھاوشىوەكان لەيەكتر جىادەكرىنەوە.

ئىلىمىنىتەكانمان :

<input type=" ">

وەكو لە ناوەكەيەوە ديارە تاگى <input> بەكاردێت بۆ دروستكردنى شوێنێک بۆ داخڵكردنى زانيارى وە ئەتريبيوتێكى جێگيرى ھەيە بەناوى " " =type كە لەرێگەيەوە جۆرى شوێنى داتا داخڵكردنەكە دياريدەكەين كە ئايا ئەمانەوێت ئەم بۆشاييە تايبەتبێت بە داخڵكردنى وشەى نھێنى يان تايبەتبێت بە داخڵكردنى بەروار يان جۆرەكانى ديكە.

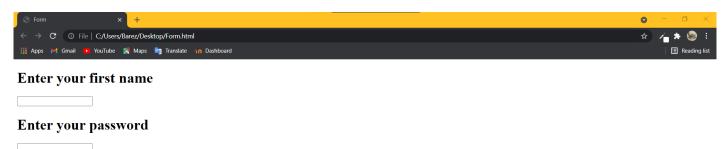
نرخەكانى ئەترىبيوتى " "=type" ياخود جۆرەكانى <input> :

بهکاردیّت بۆ دروستکردنی دوگمه	<pre><input type="button"/></pre>
بەكاردىنت بۆ دروستكردنى چىكبۆكس كە چوارگۆشەيەكە بە كلىك	<pre>☐</pre>
کردن لەسەرى ھێمايەكى (راست) ى لەسەر دروستەبێت	
بەكاردىت بۆ دروستكردنى بۆكسىك بۆ داخلكردنى بەروار	<pre><input type="date"/></pre>
بهکاردیّت بۆ دروستکردنی بۆکسیّک بۆ داخلکردنی بهروار و کات	<pre><input type="datetime-local"/></pre>
بهکاردیْت بۆ دروستکردنی بۆکسیْک بۆ داخلْکردنی ئیمهیل	<pre><input type="email"/></pre>
بهکاردیْت بۆ دروستکردنی دوگمهیهک که به کلیک کردن لهسهری	<pre><input type="file"/></pre>
ئەتوانىت فايلىك لەناو ئامىرەكەتەوە ئەپلۆد بكەيتە سەر	
ويْبسايتهكه	
بهکاردیّت بۆ دروستکردنی بۆکسیّک که گهشهپیّدهر نرخیّک بهم	<pre><input type="hidden"/></pre>
بۆكسە دەدات و بۆ بەكارھينەر ئەم بۆكسە دەرناكەويت بەلكو	
لهگهل ناردنی زانیاریهکاندا نرخی ئهم بۆکسه دهگوازریّتهوه بۆ	
داتابەيسەكە	
بهکاردیّت بوّ دروستکردنی دوگمهیهک که باگراوندهکهی ویّنه بیّت	<pre><input src=" " type="image"/></pre>
بهکاردیّت بۆ دروستکردنی بۆکسیّک بۆ داخلْکردنی مانگ	<pre><input type="month"/></pre>
بهكارديْت بۆ دروستكردنى بۆكسيْك بۆ داخلْكردنى ژماره وه ئەتوانى	<pre><input max="number" min="number" type="number"/></pre>
مهودای ژمارهکه دیاری بکهیت که له چهن بۆ چهن بتوانیت داخل	
بكهيت	
بهکاردیّت بۆ دروستکردنی بۆکسیّک بۆ داخلّکردنی وشهی	<pre><input type="password"/></pre>
تێپەر(پاسوۆرد)	
بهکاردیّت بۆ دروستکردنی رِادیۆ بەتن کە شیّوەیەکی بازنەیی ھەیە	<pre>☐</pre>
و لهکاتی کلیک کردن لهسهری ناوی بازنهکه پر دهبیّتهوه	
بهکاردیْت بۆ دروستکردنی کۆنترۆڵیْک له شیّوهی سلّایدهریْکدا که	<pre><input type="range"/></pre>
بەھەمان شێوەى ئىلىمێنتى نەمبەر ھەردوو ئەترىبيوتى min و	
max ی بۆ بهکاردیت بۆ دیاریکردنی بچوکترین ژماره و گهورهترین	
ژمارەي مەوداكە	
بهكارديّت بۆ دروستكردنى دوگمەيەك بۆ سرينەوەى زانياريەكان	<pre><input type="reset"/></pre>
بهکاردیّت بۆ دروستکردنی بۆکسیّک بۆ داخلّکردنی تیکستیّک به	<pre><input type="search"/></pre>
مەبەستى گەران بەدوايدا	
بهکاردیّت بۆ دروستکردنی دوگمهیهک بۆ ناردنی زانیاریهکان	<pre><input type="submit"/></pre>
بهکاردیّت بۆ دروستکردنی بۆکسیّک بۆ داخلّکردنی ژمارهی تەلەفون	<pre><input type="tel"/></pre>
بەكاردىنت بۆ دروستكردنى بۆكسىنى بۆ داخلكردنى تىكست	<pre><input type="text"/></pre>
بهکاردیّت بوّ دروستکردنی بوّکسیّک بوّ داخلّکردنی کات	<pre><input type="time"/></pre>
بهكارديّت بۆ دروستكردنى بۆكسيّك بۆ داخلْكِردنى تيْكست	

با به نمونهیهک کودهکانمان روون بکهینهوه:

```
Form.html
    <!DOCTYPE html>
    <html>
    <head>
      <title>Form</title>
 4
    </head>
      <form>
        <h1>Enter your first name</h1>
        <input type="text" name="Fnmae" >
        <h1>Enter your password</h1>
10
        <input type="password" name="password">
11
12
       </form>
13
    </body>
14
     </html>
```

ئەنجام :

وهکو دهبینین ههردوو ئهو بۆکسهی که دروستمان کردوه هاوشیّوهن ، کهواته بۆچی له تایپی یهکیّکیاندا ئهنوسین پاسوۆرد و له ئهوهی دیکهدا ئهنوسین تیّکست؟ بۆ وهرگرتنی وهلّامی ئهم پرسیاره سهیری ویّنهکهی خوارهوه بکه:

S Form x +	• - a x
← → C O File C/Users/Barez/Desktop/Form.html	☆ / _a * ⑤ 1
∰ Apps 🚧 Gmail 🕟 YouTube 🕺 Maps 🧤 Translate 👔 Dashboard	☐ Reading list
Enter your first name	

Enter your password

•••••

Yasa

لێرەۋە بۆمان دەرەكەۋێت جۆرى تايپى ئينپوتەكە بۆمان ديارى دەكات كە بۆكسەكە بە چ شێۋەيەك پر بېێتەۋە.

با نمونهیهک لهسهر رادیو بهتن و چیک بوکسیش بهینینهوه:

```
Form.html
     <!DOCTYPE html>
     <head>
      <title>Form</title>
     </head>
          <h1>Choose your gendar :</h1>
          <input type="radio" name="radio1">female
10
          <input type="radio" name="radio1">Male
11
          <h1>Choose the languages that you know :</h1>
12
          <input type="checkbox" name="checkbox1">Kurdish
          <input type="checkbox" name="checkbox1">Arabic
<input type="checkbox" name="checkbox1">English
13
          <input type="checkbox" name="checkbox1">Turkish
       </form>
     </body>
17
18
```

ئەنجام:

Choose your gendar:

○ female ● Male

Choose the languages that you know:

□ Kurdish ☑ Arabik ☑ English □ Turkish

تيْبينى: هەموو ئەو ئينپوتى چێک بۆكسانەى كە سەر بە ھەمان بابەتن پێويستە ئەتريبيوتى نەيمەكەيان ھەمان ناوى لێبنرێت وە ناولێنان ئارەزوومەندانەيە و بەدڵى خۆتە چ ناوێكى لێئەنێيت ، وە بۆ راديۆ بەتنيش بەھەمان شێوەيە.

بۆ ئەوەى كتێبەكەمان زۆر درێژ نەبێتەوە ھەموو تايپەكانى ئيليمێنتى ئينپوت باسناكەين وە وەكو راھێنانێک بۆخۆتان و بۆ باشتر ئاشنابون بە ئيليمێنتەكان پێشنيارتان بۆ ئەكەم خۆتان لەلاى خۆتانەوە دانە بە دانەى ئينپوت تايپەكان تاقى بكەنەوە.

ئەوەشمان لەبىر نەچێت كە لە راديۆ بەتن و چێكبۆكس دا تەنھا بازنە و چوارگۆشەكان كليكيان لەسەر ئەكرێت و چالاك و ناچالاک ئەكرێن و نوسێنەكانى پاڵيان تەنھا تێكستن ، بەلام چۆن وابكەين كە تێكستەكەش ببەستينەوە بە ئينپوتى راديۆ بەتنەكە ياخود ئينپوتى چێكبۆكسەكەوە ؟ ئاسانە

تاگیکمان همیه بهناوی <label>.

<label>

سينتاكس (شينوهي نوسين)ي ئهم تاگه بهم شينوهيه :

```
<label for="text">text</label>
```

جاران كه ئيمه ئينپوتيكمان بۆ راديۆ بەتنيك ئەنووسى بەم شيوه ئەماننوسى:

```
<input type="radio" name="radio1" >text
```

ئەو تىخستەى كە لەدەرەوەى تاگى ئىنپوتەكە ئەماننوسى ئەرۇشتە تەنىشت رادىۆ بەتنەكە ، بەلام ئىمە لەگەن بەكارھىنانى تاگى <label> دا سى گۆرانكارى دەكەين:

- ۱. پەكەمپان ئەترىبپوتى <mark>id</mark> بۆ تاگى ئىنپوتەكەمان زياد دەكەپن و بەدڵى خۆمان ناوێكى لێدەنێين.
- $\cdot < label >$ دهینوسین لهناو تاگی id مان نا لهناو ئهتریبیوتی for دهینوسین لهناو تاگی \cdot
- ۳. ئەو تىخستەى كە لەدەرەوەى تاگى ئىنپوت دەماننوسى دەيسپىنەوە و دەيبەين لەنىۆوان تاگى دەستپىنى و كۆتايى \label > <label > دا دايدەنىيىن .

نمونه :

```
<input type="radio" id="radio-test" name="radio1" >
<label for=" radio-test ">Male</label>
```

بەم شێوەيە ئەو نمونەيەى كە لە وێنە ڕونكردنەوەييەكەى لاپەرە ٣٤ ى تايبەت بە ناساندنى ڕاديۆ بەتن و چێكبۆكس دا ئاماژەمان پێداوە ئێستا ئەگەر كليک لە وشەى Male بكەين ئەوا راديۆ بەتنەكەى پاڵيمان بۆ چالاک ئەبێت.

وه ئهم ریّگهیه بو چیّکبوّکسیش دهبیّت و ههمان ریّکار دهگیریّتهبهر.

ئەترىبيوتەكانى Input

Value=" " \

به کاردیّت بۆ پیّدانی نرخیّک به ئینپوته کانمان ئهویش دوو جوّری ههیه :

- بۆ ئەو ئەو ئىنپوت بۆكسانەى كە ئەمانەويت خۆمان پرى بكەينەوە ئەوا ئەم ئەترىبىوتە نانوسىن ، بەمجۆرەش بەشيۆەيەكى خودكارانە ھەر شتىك لەناو بۆكسەكاندا بنوسىن كۆمپايلەر (ئەو بەرنامەى كە كۆدەكانمان بۆ ئىشپىئەكات) ئەو نوسىنە يەكسان ئەكات بە قالىو .
- ئەگەر بەانەونت نرخنكى جنگىرى ھەبنت وەكو چنكبۆكس ياخود رادىۆ بەتن كە تەنھا دوگمەيەكن و ھىچ
 نرخنكيان نيە وە ئەو تنكستەى كە لەپاليانايە تەنھا بۆ بەرچاورونى بەكارھننەرە و نرخيان نيە ، بۆيە ئەم
 ئەترىبيوتە بەكار دەھننىن و يەكسانى دەكەين بە تنكستەكەى بەردەمى.

نمونه:

```
<input type="radio" id="radio-test" name="radio1" value="Male" >
<label for=" radio-test ">Male</label>
```

readonly.

هەر ئینپوتیّک ئەم ئەتریبیوتەی تیّدابوو ئەوا بەكارهیّنەری ئاسایی كە سەردانی ویّبسایتەكە دەكەن ناتوانن ئەم نرخە بگۆړن و دەستكاری بكەن تەنھا بۆ خویّندنەوەیە .

با به نمونهیهک کودهکانمان روونبکهینهوه:

```
Form.html
     <!DOCTYPE html>
      <title>Form</title>
    </head>
     <h1>Enter your Iraqi phone number</h1>
       <form>
         <label for="tel-1">Iraq telephone number code :</label><br>>
         <input type="tel" id="tel-1" name="TellCode" value="+964" readonly><br>
12
        <label for="tel-2">Enter your phone number:</label><br>>
        <input type="tel" id="tel-2" name="TellNumber"><br><br></pr>
13
         <input type="submit" value="Submit">
       </form>
17
     </html>
```

Enter your Iraqi phone number

Iraq telephone number cod	le
+964	
Enter your phone number:	
Submit	

بهم جۆرەش يەكەم بۆكسى سەرەوە جێگيرە و ناگۆرێت ، بەلام دوەم بۆكس ئەتوانين ژمارەي تێدا داخڵبكەين.

disabled .

ئەم ئەترىبىوتە وادەكات كە ئىنپوتەكەمان ناچالاك بىت بۆ بەكارھىنان ، جىاوازى نىوان ئەترىبىوتى disabled و readonly ئەم ئەترىبىيوتى readonly دەگوازرىتەوە بۆ داتابەيسەكەمان ، بەلام نرخى ناو disabled ناگوازرىتەوە ئۆ داتابەيسەكەمان ، بەلام نرخى ناو

```
size="number" &
```

بهکاردیّت بۆ دیاریکردنی پانی و ژمارهی پیت یاخود ژمارهی پیّگهپیّدراو بۆ داخلّکردن له ئینپوتی دیاریکراودا. ئهم ئهتریبیوته بهکاردیّت بۆ ئینپوتهکانی تایبهت به داخلّکردنی (ژمارهی مۆبایل ، ئیمهیڵ ، تیّکست ، پاسوۆرد ، سیّرچ ، url)

نمونه :

```
<input type="text" size="4">
```

واته تهنها ٤ پيت ئەتوانين داخلْبكەين.

ه. "maxlength="number"

بهکاردیّت بۆ دیاریکرنی زۆرترین ژمارهی پیت یاخود ژماره که بتوانریّت لهناو بۆکسی ئینپوتهکهدا بنوسریّت. نمونه:

```
<input type="text" maxlength ="4">
```

```
min="number" max="number" \( \)
```

بەكاردێت بۆ دياريكردنى بچوكترين ژمارە و گەورەترين ژمارە كە بتوانرێت داخڵبكرێت لەناو ئينپوت بۆكسەكەدا.

ئەم ئەتریبیوتە بۆ ئەو ئینپوت بۆکسانە بەكاردیّت كە تایبەتن بە داخلْكردنى (ژمارە ، مەودا ، بەروار ، مانگ ، ھەفتە ، بەروارى مانگ و كاتژمیّر).

multiple.v

ئەم ئەترىبىوتە رِنْگە بە بەكارھىنەر دەدات كە زياد لە يەك نرخ لەناو ئىنپوت بۆكسى ئاماژە بۆكراودا داخل بكات . نمونە :

```
<input type="file" multiple>
```

وەكو دەبىنىن جۆرى ئىنپوتەكەمان بريتىە لە دوگمەيەك كە بە كلىككردن لەسەرى ئەتوانىن فايلىك لەناو كۆمپيوتەرەكەمانەوە ئەپلۆد بكەينە سەر ويبسايتەكەمان ، وە لەبەرئەوەى ئەترىبيوتى multiple مان بەكارھىناوە ئەتوانىن زياد لە فايلىك ئەپلۆد بكەين.

placeholder ="text".^

بهكارديّت بۆ نوسينى تيبينيهك ياخود بهرچاو رونيهك لهناو بۆكسى ئينپوتهكهدا .

نمونه:

```
<label for="pass"> Enter your password:</label>
<input type="password" id="pass" placeholder="Enter your password" >
<input type="submit" value="Submit">
```

ئەنجام:

Enter your password: Enter your password Submit

required .

ئەم ئەترىبىوتە وادەكات كە پركردنەوەى ئىنپوتى دىارىكراو ئىجبارى بىت ، واتە گەر بىت و ئەو ئىنپوتە داتايەكى تىدا داخل نەكرىت ئەوا ھەرچەن كلىك لە بەتنى Submit بكەيت داتاكانت نانىردرىن بۆ داتابەيسى دىارىكراو

autofocus ...

کاتیْک که فۆپمیّک دروست دهکهین چهندین ئیلیمیّنتی ئینپوتمان ههیه ، بهلام ههرکامهیان ئهتریبیوتی autofocus تیّدابوو ئهوا یهکهم جار ئهو ئینپوته ئامادهدهبیّت بو ئهوهی داتای تیّدا داخلْبکریّت.

list.w

ئەم ئەترىبيوتە لەگەل تاگى <datalist> بەكاردىن بۆ دروستكردنى لىستىنى بۆ كۆمەلىنى دىنى جىنگىر بۆ بۆكسىنكى ئىنىوت.

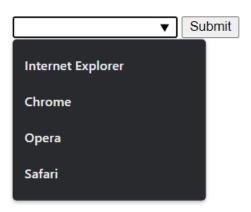
سينتاكس (شيوهي نوسين)ي ئهم تاگه بهم شيوهيه :

```
<input list="text">
  <datalist id="text">
        <option value="option1">
  </datalist>
```

ليّرهدا پيٽويستمان به ئەترىبيوتى id بۆ ناو تاگى <datalist>، وە پيٽويستە نرخى ئەترىبيوتى id يەكسانكەين بە نرخى ئەترىبيوتى id ، وە لە كۆتايىدا لەناو ئەترىبيوتى value ى تاگى id دا ھەرشتىك بنوسىن ئەوا دەبىتە ئەو نرخە جىگىرەى كە لەناو لىستەكەماندا ئامادە دەبىت بۆ پركردنەودودى بۆكسى ئىنپوتەكەمان .

نمونه:

براوسهريت هه لبريره

autocomplete="on or off" ۱۱. له لاپهړه (۳۰ - ۳۱) ئاماژهمان پيداوه .

ئەمە كۆتايى ئەترىبيوتەكانى <input> بوو لۆرەوە ئەرۆينەوە سەر ئىليمۆنتەكانى دىكەي فۆرم .

<textarea>

بەكارديّت بۆ دروستكردنى بۆكسيّكى گەورەي تايبەت بە داخلّكردنى تيّكست و ژمارە ، وە لە زۆربەي ويّبسايتەكاندا ئەم ئيليميّنتە بەكارديّت بۆ دروستكردنى شويّنى تايبەت بە كۆميّنت .

سینتاکس (شیّوهی نوسین)ی نهم تاگه بهم شیّوهیه :

```
<form>
  <textarea name="message">Add a comment</textarea>
  <br><br><input type="submit">
  </form>
```

ئەنجام :

Add a comment	
	,
Submit	

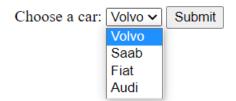
وه ئەم ئىلىمىنىتە دوو ئەترىبىوتى ھەيە :

- Rows : ژمارهی ئهو ریزه وشانه دیاریدهکات که لهناو بۆکسهکهدا ئهکریّت دهربکهون .
 - Cols : پانی تیکست ئیریایهکه دیاریدهکات .

<select>

به کاردیّت بوّ دروستکردنی ئه و جوّره لیستانه ی که به کلیک کردن لهسه ری ده کریّنه وه و پیّی دهوتریّت Drop down . به هه مان شیّوه ی خطعان شیّوه ی خطعان خطعان شیّوه ی خطعان خطع

ئەنجام :

<but>

dutton></br>

بەكارديْت بۆ دروستكردنى دوگمە وە زياتر لەگەل جاڤاسكريپتدا بەكارديْت .

سينتاكس (شيّوهي نوسين)ي ئهم تاگه بهم شيّوهيه :

<button type="button" onclick="alert('Hello World!')">Click Me!</button>

Onclick بریتیه له ئەتریبیوتیکی تایبەت به جاڤا سکریپت بۆیە پیمباشه لەم ئاستەیا تەرکیزی نەخریتەسەر .

<datalist>

له لایهره (۳۹) ئاماژهمان ییداوه.

<legend> e <fieldset>

ئەم دوو ئىلىمنىتە بەكاردىن بۆ جىاكردنەوە و دروستكردنى چوارچىوەيەك بۆ كۆمەلىك ئىلىمىنتى ھاوپەيوەندى ناو فۆرمىك.

- fieldset> : ههموو ئهو ئيليمێنتانهى كه ئهكهونه نێوان تاگى دەستپێک و كۆتايى <fieldset
 چوارچێوەيەک بەدەورياندا دروستدەبێت و جيايان دەكاتەوە لە ئيليمێنتەكانى ديكەى فۆړم.
 - <fieldset> بهکاردیّت بو زیادکردنی ناونیشان بو <legend> •

نمونه :

ميتا تاگ

میّتا تاگ بریتیه له تاگیّک که دهکهویّته نیّوان دهردوو تاگی دهستپیّک و کوّتایی <head>وه نُهم تاگه لهناو دوّکیومیّنتهکهماندا و له روپهری ویّبسایتهکامندا دهرناکهیّت بهلام زانیاری دهربارهی دوّکیومیّنتهکهمان ههلّدهگریّت له چهشنی (نوسهر ، وهسفی ویّب پهیچ ، کلیلهوشه keyword ، سیّتی کارهکتهر character set ، ریّککاریهکانی روپهری ویّب پهیجهکهمان).

ئەم زانیاریانە بەکاردیّن لەلایەن سیّرچ ئینجنەکانەوە ، واتە کاتیّک کە تۆ سیّرچ بۆ بەرھەمی نوسەریّک ئەکەیت (لیّرەدا مەبەستمان لە نوسەری کتیّب نیە بەتەنھا ، بەلّکو ھەر کەسیّک کە وەکو نوسەر ئاماژەی پیّکرابیّت لە دۆکیومیّنتی ھەر ویّب پەیجیّکدا) یاخود وەسفی شتیّک ئەکەیت لە سیّرچ ئینجنەکانی وەک گوگل کرۆم یان فایەرفۆکس یان ھەر براوسەریّکی تردا ، ئەوا سیّرچ ئینجنەکە ھەلّدەستیّت بە بەراوردکردنی ئەو شتەی کە سیّرچی بۆ ئەکەین لەگەل میّتا داتای ھەموو فایلەکانی HTML بۆ دەستکەوتنی زانیاری ورد و دروست .

سینتاکس (شیّوهی نوسین)ی نُهم تاگه بهم شیّوهیه :

```
<head>
  <meta charset="UTF-8">
  <meta name=" " content=" ">
</head>
```

ئەترىبپوتەكانى ئەم تاگە :

charset A

تايبەتمەندى HTML5 ھانى گەشەپيّدەرەكانى ويّب دەدات بۆ بەكارھيّنانى سيّتى پيتى B-UTF، كە نزيكەى ھەموو كارەكتەر و ھيّماكانى جيھان لەخۆدەگريّت!

name r

بهكارديّت بۆ دياريكردنى جۆرى ميّتا داتاكه بهم جۆرە:

- application-name : بەكاردىت بۆ دانانى ناوىكى تايبەت بۆ وىب پەيجەكەمان .
 - author : تايبهته به ناوی نوسهری دۆکيومێنتی وێب پهيجهکه.
- Description : تايبهته به دانانی وهسفيک بۆ ويب پهيجهکه که بههۆيهوه سيرچ ئينجن ئهتوانيت به ئاسانی ویب پهيجهکه بدۆزيتهوه.
 - Generator : به کاردیّت بو دیاریکردنی ئه و پاکیّجی سوٚفتویّرهی که به کارهاتوه له نوسینی دوٚکیومیّنته که دا .
 تیبینی : دوٚکیومیّنته دهستنوسه کان ئه م ئه تریبیوته نایانگریّته وه .
- Keywords : بریتیه له جیاکردنهوهی کومه نیک وشهی گرنگ له دو کیومینته که دا و جیاکردنهوهیان به کومایه ک (۱)
 بهم جوره شسیرچ ئینجنه کان ئه توانن ئاسانتر دو کیومینته که بدوزنه وه .

Viewport : كۆنترۆلى دىمەنى (ناوچەى بىنراوى بەكارھىنەر لە لاپەرەى وىنب) دەكات.
 دىمەنى بىنىنەكە لەگەل ئامىرەكە دەگۆرىت، و بچوكتر دەبىت لەسەر مۆبايل وەك لەوەى لەسەر شاشەى كۆمىيوتەربىت.

content .

لیّرهدا زانیاری دهربارهی نرخهکانی ئهتریبیوتی name دهنووسین . نمونه:

```
<meta name="keywords" content="HTML, CSS, JavaScript">
<meta name="description" content="Free Web tutorials for HTML and CSS">
<meta name="author" content="Mohammed Azad">
<meta name="viewport" content="width=device-width, initial-scale=1.0">
```

لیّرهدا هاتینه کوّتایی کتیّبهکهمان ، هیوادارم توانیبیّتم سودیّکم به ئیّوهی ئازیز گهیاندبیّت. بوّ ههر رهخنه و پیّشنیاریّک گهورهمانکهن به پهیوهندیکردن به ئیمهیلّی yasa.ezadin14@gmail.com